

PROGRAMA DE CENTRES COMPROMESOS AMB L'EXCEL·LÈNCIA EN CURES® (BPSO®)

La **Facultat d'Infermeria i Fisioteràpia** de la Universitat de Lleida (FIF-UdL), juntament amb l'Hospital Universitari de Santa Maria (HUSM) i l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova (HUAV), vam ser escollits el gener de 2015 com a candidats a **Centres Compromesos amb l'Excel·lència en Cures (CCEC)**, també anomenats **BPSO-Espanya**, dins del programa internacional **Best Practice Spotlight Organization (BPSO®)**, liderat per la Registered Nurses' Association of Ontario (RNAO), i en el qual hi participen centres de Canadà, Austràlia, Xile, Colòmbia, Estats Units, Itàlia i Xina, entre d'altres.

L'objectiu del programa BPSO® és **fomentar, facilitar i recolzar la implantació, avaluació i manteniment**, en qualsevol entorn de la pràctica infermera, de **bones pràctiques en cures**, basades en les **Guies de Bones Pràctiques (GBP)** de la RNAO. Amb això es pretén crear una xarxa internacional de Centres Compromesos amb l'Excel·lència en Cures que fidelitzi l'ús de pràctiques basades en els millors resultats de la recerca en cures.

Acreditació com a Centres Compromesos amb l'Excel·lència en Cures (CCEC® / BPSO®)

Després de tres anys de participació en el programa BPSO®, el 12 de febrer de 2018, vam rebre el **reconeixement com a Centres Compromesos amb l'Excel·lència en Cures (CCEC® / BPSO®)**, juntament amb altres vint-i-cinc institucions espanyoles de 13 comunitats autònomes, en un acte celebrat a Madrid a l'Institut de Salut Carlos III (ISCIII), i que va estar presidit per Javier Castrodeza, Secretari General de Sanitat i Consum, acompanyat de Jesús F. Crespo, Director de l'ISCIII i de Doris Grinspun, Directora Executiva de la Registered Nurses Association of Ontario (RNAO).



Els representants dels centres van rebre el guardó de les mans de consellers, viceconsellers o directors generals de les seves respectives Comunitats Autònomes.



Mercè Folguera, infermera responsable de la implantació del programa BPSO a Lleida, ha estat l'encarregada de recollir l'acreditació dels centres lleidatans.

A l'acte, també hi van assistir Joan Blanco (Degà de la Facultat d'Infermeria i Fisioteràpia de la Universitat de Lleida), Petri Merino i Benjamí Monsonís (responsable i adjunt, respectivament, de la Direcció d'Infermeria i Continuitat Assistencial de l'HUSM), Eva Ribes (adjunta a la Direcció d'Infermeria de l'HUAV), Josep M. Gutiérrez (referent del projecte a l'HUAV), Pilar Ricart (infermera impulsora del projecte a l'HUAV) i Montse Gea (presidenta del Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers de Lleida).

El 30 de maig de 2018 es va celebrar a l'Aula Magna del Campus Ciències de la Salut de la UdL, la "**II Jornada d'Impulsors BPSO® Lleida**", en la qual es va materialitzar el reconeixement als més de 170 professionals –principalment infermeres, però també auxiliars d'infermeria, zeladors, fisioterapeutes, metges, farmacèutics, treballadors socials i altres tècnics– de l'Hospital Universitari Arnau de Vilanova (HUAV), l'Hospital Universitari Santa Maria (HUSM) i la Facultat d'Infermeria i Fisioteràpia de la Universitat de Lleida (UdL), per l'obtenció de l'acreditació com a CCEC® / BPSO®.

Jordi Cortada, gerent de la Regió Sanitària de Lleida i Alt Pirineu i Aran, del Servei Català de la Salut; Mateu Huguet, gerent territorial de l'Institut Català de la Salut (ICS) a Lleida i Alt Pirineu i Aran i gerent de Gestió de Serveis Sanitaris (GSS); Esther González, responsable del projecte Centros Comprometidos con la Excelencia en Cuidados (BPSO®) a Espanya; i Laura Albornos, membre de la Unidad de Investigación en Cuidados de Salud (Investén-isciii); van ser els encarregats de lliurar els Diplomes d'Acreditació BPSO® als representants dels tres centres participants (HUAV, HUSM i Facultat d'Infermeria i Fisioteràpia de la UdL), així com als representants d'una vintena de serveis i unitats d'hospitalització en les que s'estan aplicant les guies.



Les unitats que han estat reconegudes pel seu compromís amb l'excel·lència en cures són: la Unitat de Geriatria 1A, les Unitats de Medicina Interna 2A i 2B, la Unitat d'Hospitalització Quirúrgica 2D, la Unitat Sociosanitària (USS), la Unitat d'Aguts de Salut Mental 1C, la Consulta d'Ostomies, el Gabinet d'Al·lèrgies i la Unitat de Trastorns Cognitius, per par de l'HUSM; i per part de l'HUAV les Unitats d'Hospitalització Mèdica 3C, 5B i 6B, les Unitats d'Hospitalització Quirúrgica 1A, 3A, 3B, 4A i 4B, la Consulta d'Ostomies, el Servei de Nefrologia (Diàlisi i Malaltia Renal Crònica Avançada) i el Servei d'Urgències – Nivell 2.

La jornada –que va estar inaugurada per Joan Blanco, degà de la Facultat d'Infermeria i Fisioteràpia de la UdL; les directores d'Infermeria de l'HUAV, Marina Peiron, i de l'HUSM, Petri Merino; la presidenta del Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers de Lleida (COILL), Montserrat Gea; i Esther González– va estar organitzada per l'HUAV, l'HUSM, la Facultat d'Infermeria i Fisioteràpia de la UdL i el COILL.

BPSO-Espanya

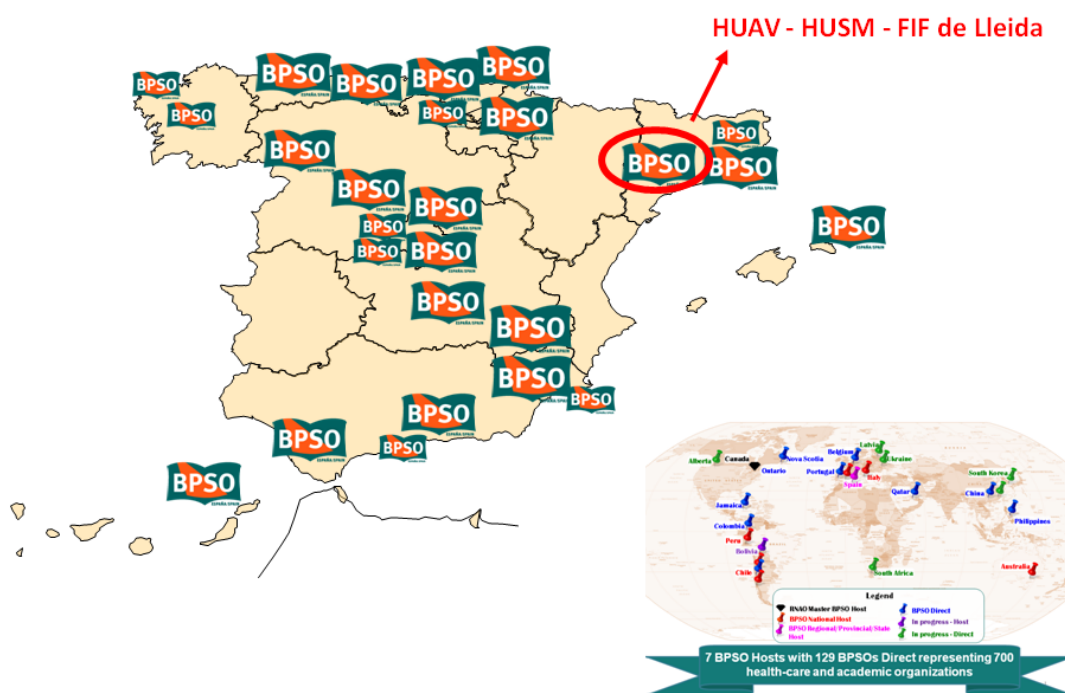
El **programa d'Implantació de Bones Pràctiques en Cures** sorgeix a Espanya fruit de l'acord entre tres institucions compromeses amb la Pràctica Basada en l'Evidència: la **Unidad de Investigación en Cuidados de Salud (Investén-isciii)**, la missió de la qual és desenvolupar una estratègia per a fomentar i coordinar la investigació translacional i multidisciplinària en cures, potenciant la seva integració en la pràctica clínica diària; el **Centre Col·laborador Espanyol de l'Institut Joanna Briggs (CCEIJB)** per a les Cures de Salut Basades en l'Evidència, l'objectiu del qual és facilitar que la presa de decisions relatives a la salut de la població es realitzi aplicant la metodologia de les cures de salut basades en l'evidència; i l'**Associació professional d'Infermeres d'Ontario, Canadà (RNAO)**, que té entre els seus objectius desenvolupar la

pràctica infermera basada en el coneixement, fomentar la qualitat de la vida laboral i promoure l'excel·lència dels professionals.

Un **Centre Compromès amb l'Excel·lència en Cures (CCEC)**, o **BPSO** per les sigles en anglès, és un Centre reconegut per les institucions convocants com una institució implicada en l'aplicació, avaluació i manteniment de Guies de Bones Pràctiques.

Actualment, a Espanya hi ha 18 centres acreditats com a BPSO, un dels quals som l'HUAV-HUSM-FIF.

Xarxa de Centres Compromesos amb l'Excel·lència en Cures



La primera cohort de Centres Compromesos amb l'Excel·lència en Cures va començar a Espanya el 2012. Formada per 8 institucions sanitàries de Cantàbria, Castella Lleó, Castella la Manxa, Catalunya, Canàries, Madrid i Múrcia, van rebre la seva designació el 2015 que acaba de ser renovada per uns altres dos anys.

La segona cohort es va iniciar al gener de 2015 i van ser seleccionades 10 institucions candidates de les comunitats autònomes d'Andalusia, Astúries, Balears, Castella la Manxa, Catalunya, Madrid, Navarra i País Basc que van rebre la seva primera designació a principis de 2018. A aquestes 18 institucions s'incorporen ara, el 2018, 8 noves institucions.

Les guies de bones pràctiques implantades o en procés d'implantació són 25, i aborden el maneig de factors de risc de malalties cròniques, valoració i maneig de diferents malalties cròniques, problemes de seguretat del pacient, l'adequat maneig de signes i símptomes, entre altres .

Les guies de bones pràctiques que un major nombre de centres implanten són: la de Prevenció de Caigudes en persones grans, Lactància materna, Cura i maneig de l'ostomia, Valoració i maneig del dolor, Selecció / manteniment dels accessos vasculars, Prevenció de lesions per pressió, Valoració i maneig de les lesions per pressió per a equips interprofessionals, Prevenció de complicacions del peu diabètic, Valoració i maneig d'úlceres del peu diabètic, entre d'altres.

Les institucions implicades en el programa de Centres Compromesos amb l'Excel·lència en Cures a Espanya, estan contribuint a canviar la prestació de cures cap a una pràctica basada en l'evidència, obtenint resultats molt remarcables.

A més dels canvis i adequació en estructures, establiment de noves consultes d'infermeria, homogeneïtzació de registres, un ampli desplegament formatiu o l'impacte en difusió científica, destaquen els resultats obtinguts per a la salut dels pacients i la pràctica clínica dels professionals.

Així, les caigudes s'han reduït de 2,2% a l'1,78% i la gravetat de les lesions com a conseqüència d'una caiguda han passat de l'1,1% amb lesions greus a 0%; la lactància materna exclusiva al moment de l'alta hospitalària es situa entre el 78% -85% (segons el centre), la lactància materna exclusiva als 6 mesos com a indicador de referència per a l'OMS ha passat del 29,7% al 40,3%.

Entre els processos clínics, la valoració integral i l'educació a pacients s'ha incrementat notablement, aconseguint en moltes guies xifres majors al 90%; la detecció del dolor i la planificació de cures al respecte se situen per sobre del 90% i 80% respectivament, el marcatge de l'estoma (directament relacionat amb la qualitat de vida del pacient amb ostomia) s'ha incrementat fins al 54%.

Aquest conjunt de resultats han fet que el Programa Centres Compromesos amb l'Excel·lència en Cures® hagi estat seleccionat com a bona pràctica per la Regió Europea de l'Organització Mundial de la Salut (OMS) el 2016.

Què implica formar part del programa BPSO?

El programa BPSO consisteix en la implantació de Guies de Bones Pràctiques de la RNAO durant un període de 3 anys, amb la tutela del centre coordinador espanyol (Investén-isciii i CCEIJB).

Actualment es duu a terme el pla de sostenibilitat i expansió de les guies.

Quines guies implantem?

Les guies que implantem conjuntament als tres centres (HUSM, HUAV i Facultat d'Infermeria i Fisioteràpia) són:

- Cures i maneig de l'ostomia

- Valoració del risc i prevenció de les nafres per pressió
- Prevenció de caigudes i lesions derivades de les caigudes en persones grans
- Cures centrades en la persona i família
- Valoració i maneig de les lesions per pressió per a equips interprofessionals

Què volem aconseguir al formar part d'aquest programa?

- Fomentar una cultura de pràctica d'infermeria basada en l'evidència.
- Promoure la presa de decisions en base a les recomanacions de les guies de bones pràctiques escollides.
- Disminuir la variabilitat en les cures.
- Actualitzar procediments i recomanacions.
- Incorporar pràctiques d'avaluació contínua de resultats.
- Millorar la qualitat assistencial i la seguretat de les cures que oferim al pacient i família, essent aquest el centre de tot el procés assistencial.
- Millorar els resultats de salut.
- Augmentar la satisfacció del pacient.
- Fomentar el treball en equip multidisciplinari.

Qui pot participar en el projecte i com?

Hi ha diferents maneres de participació segons el nivell d'implicació, però en general hi poden participar tots els professionals que se sentin identificats amb el tema d'alguna de les guies.

Els professionals que tenen una major implicació en el projecte s'anomenen **IMPULSORS**, i són els qui formen part dels equips de treball multidisciplinaris per escollir i treballar les recomanacions de cadascuna de les guies que s'implanten.

Qui són els referents del projecte?

Coordinadora del projecte: Mercè Folguera Arnau (HUSM)

- **Referent a la Facultat d'Infermeria i Fisioteràpia:** Joan Blanco Blanco
- **Referent a l'HUAV:** Josep M^a Gutiérrez Vilaplana
- **Referent a l'HUSM:** Mercè Folguera Arnau

Responsables de les guies:

- **Cures i maneig de l'ostomia:** Marta Sadurní i Maribel Fondevila (HUAV) i Judith Roca (FIF).
- **Valoració del risc i prevenció de les nafres per pressió:** Yolanda Fauria i Benjamí Monsonís (HUSM), Anna Teixiné (HUAV) i Esther Rubinat (FIF).
- **Prevenció de caigudes i lesions derivades:** Antonieta Morell i Lorena Tejero (HUSM), Maria Jaria (HUAV) i Carmen Nuin (FIF).
- **Cures centrades en la persona i família:** Carmen Mayayo i Elo Setó (HUAV), Maria Bonjorn (HUSM) i Erica Briones (FIF).
- **Valoració i maneig de les lesions per pressió per a equips interprofessionals:** Pilar Ibars (HUAV), Núria Prats (HUSM) i Esther Rubinat (FIF).

Per a més informació:

Teniu a la vostra disposició el correu electrònic: bpsolleida@gmail.com

I les pàgines web:

- BPSO: <http://evidenciaencuidados.es/bpsol/>
- Centro colaborador español del Instituto Joanna Briggs: <http://www.evidenciaencuidados.es/>
- RNAO (Registered Nurses' Association of Ontario): <http://rnao.ca/bpg>
- Consell de Col·legis d'Infermeres i Infermers de Catalunya: <https://www.catalannurses.cat/projectes/programa-centres-compromesos-amb-lexcollencia-en-cures-bpsolleida/>